

Prekenteeksten handler om å ha talent. Talent har blitt et ord for mer eller mindre medfødte evner. Man kan ha et godt håndlag til å bake, til å spille piano, man kan være ha gode evner som selger. Der man har sitt interessefelt og evner, der har man også gjerne sitt talent.

Prekenteeksten handler om å ha talent, men kanskje enda mer om hva man gjør med talentene sine. Den gang Jesus talte om talenter, var en talent kort og godt en stor pengeenhet.

## **Prekenteekst: Matt 25,14-30**

Det er som med en mann som skulle dra utenlands. Han kalte til seg tjenerne sine og overlot dem alt han eide: <sup>15</sup> En ga han fem talenter, en annen to og en tredje én talent – etter det hver enkelt hadde evne til. Så reiste han.

<sup>16</sup> Han som hadde fått fem talenter, gikk straks bort og drev handel med dem og tjente fem til. <sup>17</sup> Han som hadde fått to talenter, gjorde det samme og tjente to til. <sup>18</sup> Men han som hadde fått én talent, gikk og gravde et hull i jorden og gjemte sin herres penger.

<sup>19</sup> Da lang tid var gått, kom tjenernes herre tilbake og ville holde regnskap med dem. <sup>20</sup> Han som hadde fått fem talenter, kom fram og hadde med seg fem til og sa: 'Herre, du ga meg fem talenter; se, jeg har tjent fem talenter til.' <sup>21</sup> Herren hans svarte: 'Bra, du gode og tro tjener! Du har vært tro i lite, jeg vil sette deg over mye. Kom inn til gleden hos din herre!' <sup>22</sup> Også han med to talenter kom fram og sa: 'Herre, du ga meg to talenter; se, jeg har tjent to til.' <sup>23</sup> Herren hans svarte: 'Bra, du gode og tro tjener! Du har vært tro i lite, jeg vil sette deg over mye. Kom inn til gleden hos din herre!'

<sup>24</sup> Så kom også han fram som hadde fått én talent, og sa: 'Herre, jeg visste at du er en hard mann, som høster hvor du ikke har sådd, og sanker hvor du ikke har strødd ut.' <sup>25</sup> Derfor ble jeg redd og gikk og gjemte talenten din i jorden. Se, her har du ditt.' <sup>26</sup> Men herren svarte ham: 'Du dårlige og late tjener! Du visste at jeg høster hvor jeg ikke har sådd, og sanker hvor jeg ikke har strødd ut.' <sup>27</sup> Da burde du ha overlatt pengene mine til dem som driver med utlån, så jeg kunne fått dem igjen med renter når jeg kom tilbake. <sup>28</sup> Ta derfor talenten fra ham og gi den til ham som har de ti talentene! <sup>29</sup> For den som har, skal få, og det i overflod. Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har. <sup>30</sup> Og kast den unyttige tjeneren ut i mørket utenfor, der de gråter og skjærer tenner.'

Slik lyder det hellige evangelium.

Det tok et helt liv å tjene én talent. Omregnet til dagens kurs i norsk kroner tilsvarer én talent flere millioner. Det var derfor store verdier disse tjenerne fikk å forvalte. Vi skal ikke ha studert denne teksten så nøye før vi skjønner at denne herren som nevnes er Jesus selv, og tjenerne er enhver kristen. Én har fått fem,

én har fått to, og den tredje én talent. Uansett én eller fem, dette er formidable summer å forvalte. De fleste den gangen var fattige, hvordan kunne Jesus da bruke dette eksemplet med så store rikdommer? Jo, språket vårt viser oss hvordan dette har blitt forstått.

I dag forbinder vi talent med mye mer enn en pengeenhet. Talent har med personlige evner og anlegg å gjøre. Det er nok ikke uten grunn at dette ordet har fått utvidet betydning. Kanskje dreier det seg også om den kristne troen vi har fått. Det er nok ikke meningen at vi skal tenke snevert om talenter, men si det slik at vi alle har fått ulike evner og utrusning av Gud. Sammenliknet med kroneverdien for en talent, er det betydelige personlige og åndelige ressurser den enkelte er gitt å forvalte.

Gud deler sitt skaperverk med oss, og han vil at vi skal forvalte det slik at det vokser og blir til gagn. I teksten fra Salme 92 hørte vi lovprisning og takk til Gud for hans mektige gjerninger og hva Gud hadde utrettet. I teksten fra 1 Kor 12 vises Guds Ånds gjerning i form av nådegaver Gud utruker sin menighet med. I disse tekstene som i evangelieteksten, ser vi at Gud er den som står bak den utrustning og de gaver vi har å forvalte. Så følger det også et stort ansvar med å være menneske, og tar vi det inn over oss er det kanskje lett å gjøre som han med det ene talentet.

Men å være forsiktig og redd i forhold til å vise sitt talent er ikke en kristen dyd. Skylder vi på frykt og beskjedenhet når vi vil skjule våre talenter, kan det være at Jesus en dag vil kaller det latskap. Det forplikter å være menneske. Livet farer ulikt av sted med oss. Men dette å finne sin oppgave der en kan gjøre en innsats for andre slik Gud vil, det tror jeg kan være å investere sitt talent i noe som gir høy avkastning.

Noen viser en veldig innsats i arbeidslivet. Noen må slite og jobbe for mat og tak over hodet gjennom et langt liv og får ikke så mye mer enn det. Både i arbeid og skole kan man vise sitt talent med troskap. Noen pleier sine gamle foreldre. Noen ofrer mye av seg selv for at familien skal ha det bra. Det er barn som tar på alvor at de skal hedre sin far og sin mor. Det er dem som skaper vennskap og forsoning, og har lært av ordene fra Jesus; «salige er de som skaper fred.» Slik finnes det område etter område hvor talenter brukes og investeres i slikt som gir avkastning. Vi har alle forvalteransvar i forhold til penger, til naturen og miljøet. Og fremfor alt har vi et særlig ansvar for det livet vi fikk i dåpen, at troen får vokse og at evangeliet gis videre. I dag minnes vi om å utføre forvalteransvaret med troskap.

Identifiserte du deg med en av tjenerne du hørte bibelteksten? To av tjenerne forvaltet det de hadde fått på en god måte. Begge hadde fordoblet antallet talenter. Verre gikk det med han som gravde ned sitt ene talent i jorda. I dag har næringslivstopper med stort forvalteransvar sikret seg fallskjerm i tilfelle ting skulle gå dårlig. Han som gravde sitt talent ned tenkte kanskje å ha det som ekstra sikkerhet. Så levde han som om han ikke hadde dette forvalteransvaret,

inntil det var for sent. Da ble han redd og fikk behov for å forsvare det han hadde gjort. Hva gjør en i ettertid med et liv som ikke er levd? Like lite som med en kristen tro som ikke ble praktisert. Det vi har fått av Gud, troen og dåpen, livet og tjenesten, det skal veves sammen til en tråd av levd liv.

Han med det ene talentet ga det tilbake ubrukt til sin herre og sa: «Se, her har du ditt.» Ordene avslørte en avstand i forhold til eieren. Noe er mitt og noe er ditt. Herren måtte da være fornøyd med å få tilbake sitt eget. Selv hadde han klart seg med sitt. Har dere lagt merke til at de gangene vi har kollekt i selve gudstjenesten, og ikke ved utgangen, da sies disse ordene i bønnen etterpå: «Din er jorden og det som fyller den, alt vi eier tilhører deg.» Ordene i takkofferbønnen gjør oss bevisst på at vi er forvaltere; «... alt vi eier tilhører deg». En gang skal alt leveres tilbake. Her er ikke min konto og din konto, men vårt og vår Herres under ett.

Troen må ikke legges bort sammen med dåpsattesten i en kommode. Vi er kalt til å leve det nye livet vi fikk i dåpen. Den gangen ble vi innlemmet i menigheten. Våre søsken i troen ble vår nye familie og kirken vårt åndelige hjem. Også i dag trenger troen fellesskapet, næring fra Guds ord, nattverd og bønn. Vi vet ikke så mye om framtida. På mange måter kan det være bra. Men én ting vet vi med største sikkerhet fordi Jesus selv har sagt det; en dag skal Jesus komme tilbake slik at alle kan se ham. Det blir på verdenshistoriens aller siste dag. I preteksten minner Jesus oss om å være virksom og beredt mens vi venter, og jeg tror det Jesus vil ha fram er at vi må leve som om Jesu gjenkomst kommer snart.

Vi har en Far i himmelen med omsorg. Han har gitt oss liv i overflod til all god gjerning. I dag har han omsorg for hver og én av oss, men også omsorg for den som i dette øyeblikket ber ham om hjelp. Kanskje behovet er vennskap og samtale over en kopp kaffe. Tenk ikke smått om hva du kan bidra med.

Til slutt. En viktig tjeneste i Guds menighet er det du er med på nå; å møte frem til gudstjeneste. Det handler om å praktisere troen og samtidig være med på å gi andre frimodighet. Jeg tror hver enkelt betyr mer for fellesskapet enn vi aner. Han som ga sitt liv for oss på Golgata, ber oss bruke våre talenter med et våkent øye for vår nestes nød og med et himmelvendt sinn.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.